

Estimating the Economic Value of Tourist Attractions Using travel Cost Method (Case Study: Namir Garden, Yazd Province)

Gholamhosien Moradi *

Assistant Professor, Environmental Science,
Yazd University, Yazd, Iran

Elham Operajouneghani

MSc Graduated of Environmental
Economics, Yazd University, Yazd, Iran

Afsaneh Soltani Bobakani

MSc Student of Environmental Economics,
Yazd University, Yazd, Iran

Farnaz Dehghan Benadkuki

MSc Graduated of Environmental
Economics, Yazd University, Yazd, Iran

Abstract

Introduction

The tourism industry is one of the underlying factors for the growth and prosperity of countries' economies, and nowadays, its expansion has provided considerable success for some countries. Therefore, many countries have tried to develop their tourism to benefit from the huge revenues of this profitable industry and increase economic growth. One of the most important elements of tourism planning is attention to tourist and environmental areas to correct economic decisions, which often consider environmental resources as free goods and services. So, the valuation of tourist areas is an important step in management planning for decision making and proper management. There are no serious and sufficient attention and clear policies to the tourism industry in Iran. Also, the preservation and preparation of ancient sites for public visiting are costly, and visitors usually fund this cost. Therefore, it is necessary to estimate the economic value of these places to determine the optimal cost and entrance amount. So, this study aims to evaluate

*Corresponding author: moradi@yazd.ac.ir

How to Cite: Moradi, G., Operajouneghani, E., Soltani Bobakani, A., Dehghan Benadkuki, F. (2022). Estimating the Economic Value of Tourist Attractions Using Travel Cost Method (Case Study: Namir Garden, Yazd Province). *Tourism Management Studies*, 16(56), 309-339 .

the economic valuation of environmental services and estimate visitors' surplus welfare in the Namir Garden (Sadri Garden) of Yazd province as an archaeological and tourism site.

Materials and Methods

In the present study, the travel cost method has been used to evaluate recreation value and determine the effective factors on the willingness of tourists to pay for the Namir Garden of Taft city. The travel cost production function was estimated based on semi-logarithmic form and using the ordinary least squares regression method (OLS). The study's statistical population includes all people who have visited Namir Garden. Necessary statistics and information were collected randomly by completing 80 face-to-face questionnaires. EVIEWS software has been used for statistical analysis of variables and mathematical calculations.

Results and Discussion

Regarding the results, most Namir Garden visitors are men (69%), and a high percentage of the visitors are married (70%). Also, the highest number of visitors (nearly 74%) are in the 20 to 50 years age range (average age of visitors are 40.6 years), which indicates the suitability of Namir Garden for young to middle-aged people. Therefore, more attention should be paid to the needs of this age group.

Based on the results, the largest number of visitors (nearly 44%) have a bachelor's degree, which shows that educated people want to spend their leisure time with hobbies that lead and encourage them to visit natural tourist attractions. These results coincide with the other studies such as Divar and Karimi Organi (2019), and Moayedfar et al. (2016). On the other hand, the existence of all types of professions and education of visitors in the present study indicate the flexibility and convergence of region for public use, which is similar to the findings of Yavari and Asadi Bazardeh (2016). In the present study, the average household size was 3.6, and approximately 80% of visitors' income is more than 800000 tomans per month. Also, the highest number of visitors (75%) are natives of Yazd province, and most visitors prefer

spring; this is because the air temperature of the spring in Yazd is bearable and has a more favourable condition.

Most visitors (approximately 92%) use a personal car to visit this place which coincides with the other studies such as Morsali et al. (2020). Therefore, creating facilities and reducing travel costs can increase the number of visitors. Also, most visitors have chosen the ancient view of the garden as the main motivation for their recreation, and roughly 82% find this garden attractive. According to the results, the variables of travel cost and arrival time are effective factors on the number of annual visits. The number of visits decreases by 0.001 and 0.5850 percentage by increasing one unit in travelling cost and reaching time to the garden, respectively. The consumer surplus per visit was estimated at 21000 Rials, and the total average recreational value of the household was estimated at 913500 Rials per year.

Conclusions

It is necessary to create efficient management to develop and protect recreational values to manage a recreation centre. Therefore, to achieve this goal, it is essential to use other methods to evaluate resorts' quality services and benefits, especially their environmental values. So if the authorities improve the current situation by providing more basic facilities, more tourists will be attracted to this historical place, who are willing to pay more for the use of existing facilities, which will expand the tourism industry and increase income. Besides considering the importance of recognizing the social criteria of visitors, it is necessary to identify social patterns in the design and planning of recreational spaces. For instance, in the present study, most visitors are 20 to 50 years age range and the majority have an academic education, so it is suggested that this group tendency should be paid more attention in recreational programs.

Keywords: Individual Travel Cost Method, Persian Garden, Recreational Value, Tourism Economics, Urban Economics.

برآورد ارزش اقتصادی جاذبه‌های گردشگری با استفاده از روش هزینه سفر (مورد پژوهش: باغ نمیر استان یزد)

استادیار گروه محیط زیست، دانشگاه یزد، یزد، ایران * غلامحسین مرادی

کارشناسی ارشد اقتصاد محیط زیست، دانشگاه یزد، یزد، ایران الهام اپرا جونفانی

دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد محیط زیست، دانشگاه یزد، یزد، ایران افسانه سلطانی بابوکانی

کارشناسی ارشد اقتصاد محیط زیست، دانشگاه یزد، یزد، ایران فرناز دهقان بنادکوکلی

چکیده

پژوهش در زمینه ارزش گذاری اقتصادی جاذبه‌های گردشگری می‌تواند گامی بسیار مؤثر در پیش‌بینی نیازها و رفع کمبودها و توسعه گردشگری باشد، از این رو پژوهش حاضر با هدف برآورد ارزش اقتصادی باغ نمیر استان یزد با استفاده از روش هزینه سفر فردی انجام شده است. در این پژوهش، تابع تولید هزینه سفر بر اساس فرم نیمه‌لگاریتمی و با استفاده از روش رگرسیون حداقل مربعات معمولی (OLS) برآورد شد. بر اساس نتایج، متغیرهای هزینه سفر و مدت زمان رسیدن به مقصد از عوامل مؤثر بر تعداد بازدیدهای سالانه هستند. به گونه‌ای که با افزایش یک واحد در هزینه سفر و مدت زمان رسیدن به باغ، تعداد بازدیدها به ترتیب ۰/۰۰۱ و ۰/۵۸۵ درصد کاهش می‌یابد. با توجه به نتایج، مازاد مصرف کننده در هر بازدید بیست و یک هزار ریال و کل متوسط ارزش تفریحی خانوار در سال نهصد و سیزده هزار و پانصد ریال برآورد شد.

کلیدواژه‌ها: اقتصاد گردشگری، ارزش تفریحی، باغ‌های ایرانی، روش هزینه سفر فردی، اقتصاد

شهری

مقدمه

ایجاد جامعه‌ای سالم و سازنده برای تداوم پیشرفت و توسعه اقتصادی در جهت پاسخگویی به تقاضای روزافزون انسان به ایجاد، توسعه و نگهداری تفرجگاه‌ها و مناطق جهانگردی نیاز دارد (سجادی و همکاران، ۱۳۹۱). از سوی دیگر، یکی از عوامل زمینه‌ساز رشد و شکوفایی اقتصاد کشورها صنعت گردشگری است، که امروزه گسترش آن موفقیت‌های قابل ملاحظه‌ای را برای برخی کشورها فراهم آورده است. بنابراین بسیاری از کشورها برای بهره‌مندی از درآمدهای قابل توجه این صنعت سودآور و افزایش رشد اقتصادی در صدد توسعه گردشگری خود برآمده اند. از آنجایی که مدیریت درست تسهیلات، امکانات تفریحی و فضای سبز یک منطقه تاثیر چشمگیری روی اقتصاد آن می‌گذارد، توجه به این مسئله اهمیت تصمیم‌گیری در زمینه برنامه ریزی طرح‌های توسعه‌ای را بیش از پیش روشن کرده و موجب ایجاد ابزار و روش‌های متنوعی در این زمینه شده است (دانائی‌فرد و همکاران، ۱۳۹۸).

توجه به مناطق گردشگری و زیست‌محیطی در راستای تصحیح تصمیمات اقتصادی، که اغلب در آن‌ها به منابع زیست‌محیطی به‌عنوان کالا و خدمات رایگان نگریسته می‌شود، از مهم‌ترین عناصر برنامه‌ریزی گردشگری به‌شمار می‌رود. محیط‌های طبیعی جاذبه‌های فراوانی برای توسعه صنعت گردشگری فراهم می‌آورند و توسعه این صنعت می‌تواند روی محیط طبیعی تأثیرات مثبت و منفی عمده‌ای بگذارد، بنابراین بررسی و تحلیل دقیق گردشگری پایدار بسیار ضروری است (سجادی، ۱۳۹۵). اگر گردشگری به‌طور اتفاقی و بدون وجود برنامه‌ریزی و استراتژی توسعه یابد، مشکلات زیست‌محیطی و اجتماعی متعددی را به‌وجود می‌آورد و در درازمدت، مشکلات گردشگری از فایده‌های آن بیشتر می‌شود (افتخاری و مهدوی، ۱۳۸۵). از این رو، می‌توان گفت ارزش‌گذاری خدمات غیربازاری محیط‌زیست از جمله شناخت و فهم منابع زیست‌محیطی و بوم‌شناختی توسط انسان، ارائه مسائل زیست‌محیطی کشور به تصمیم‌گیران و برنامه‌ریزان، سنجش نقش و اهمیت منافع محیط‌زیست در توسعه پایدار و ... مهم است (سیف‌الدین اصل، ۱۳۹۹). ارزش تفریحی پارک‌ها و اماکن تفریحی ارزشی است که مردم برای بازدید و استفاده از خدمات زیست‌محیطی و تفریحی این‌گونه مراکز قائل‌اند. کمی‌کردن ارزش اماکن تفریحی در مدیریت انسان و محیط نقش مهمی دارد و مدیران در قالب ابزاری موثر برای بهبود سیاست‌های زیست‌محیطی از آن بهره

می‌برند (آلبرینی و همکاران^۱، ۲۰۰۶). از این رو، ارزش‌گذاری مناطق گردشگری به‌منظور تصمیم‌گیری و مدیریت صحیح گامی مهم در برنامه‌ریزی‌های مدیریتی قلمداد می‌شود. برای ارزش‌گذاری خدمات غیربازاری عرصه‌های طبیعی و مناطق گردشگری روش‌های مختلفی وجود دارد. با بررسی مطالعات انجام گرفته در زمینه ارزش‌گذاری اقتصادی^۲ به‌نظر می‌رسد که معمولاً دو روش ارزش‌گذاری مشروط و روش هزینه سفر برای تعیین ارزش یک منطقه مناسب است (منصوری و همکاران، ۱۳۹۴). به‌عبارتی، یکی از روش‌های مناسب برای ارزش‌گذاری مکان‌های تفریحی روش هزینه سفر است (پوربلیغی و حجازی، ۱۳۹۷) این روش، که نمونه‌ای از روش‌های بازار غیرمستقیم است، با استفاده از قیمت واقعی بازار به قیمت‌گذاری ویژگی‌های غیربازاری محیط زیست می‌پردازد و اغلب به‌عنوان روشی غیرمستقیم برای برآورد منافع تفریحی حاصل از گردشگاه‌هایی چون سواحل، اماکن تاریخی و طبیعی و دیگر مکان‌های تفریحی به‌کار می‌رود (مافی غلامی و همکاران، ۱۳۹۰).

ایران به‌سبب وجود جاذبه‌های فراوان طبیعی، تاریخی و فرهنگی از مستعدترین کشورهای جهان به‌لحاظ گردشگری محسوب می‌شود (مروت و همکاران، ۱۳۹۷) و دارای جاذبه‌های گردشگری، تاریخی و مذهبی فراوانی است (فیض و همکاران، ۱۳۹۰). در این راستا، در استان یزد نیز همانند کشور توجه جدی و کافی به این صنعت نشده و در گردشگری، نه‌تنها سرمایه‌گذاری کافی انجام نشده بلکه سیاست‌های روشنی نیز تدوین نشده‌است (اسعدی و سعیداردکانی، ۱۳۹۴). از آنجایی که حفظ، حراست و آماده‌سازی مکان‌های باستانی برای بازدید عمومی نیازمند صرف هزینه است و این هزینه به‌طور معمول به‌وسیله دولت و دریافت ورودی از بازدیدکنندگان تأمین می‌شود، برای تعیین هزینه بهینه و میزان مبلغ بهینه ورودی، محاسبه ارزش اقتصادی این مکان‌ها ضروری است. مشخص شدن ارزش و اهمیت مناطق گردشگری عاملی انگیزشی در راستای حفاظت از این مناطق خواهد بود و با شناخت عوامل موثر بر این مناطق، هرگونه برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری امکان‌پذیر خواهد شد. از این رو، هدف از پژوهش حاضر ارزیابی اقتصادی خدمات زیست‌محیطی باغ نمیر (عمارت صدری) استان یزد، به‌عنوان یک اثر باستانی و گردشگری، با استفاده از روش هزینه سفر فردی و محاسبه مازاد رفاه بازدیدکنندگان این مکان است تا با شناساندن این ارزش به مسئولان و

1. Alberini et al

برنامه‌ریزان، به‌مثابه قدمی در راه حفاظت، رشد اجتماعی و اقتصادی و ایجاد جامعه سالم باشد.

پیشینه پژوهش

روش هزینه سفر برای اولین بار توسط هتلینگ^۱ در سال ۱۹۳۱، برای برآورد ارزش خدمات تفریحی پارک ملی در آمریکا ارائه شد و بعدها توسط کلاوسون و نیچ^۲ (۱۹۶۶) گسترش یافت (پژویان و فلیچی، ۱۳۸۷). مطالعات متعددی در زمینه برآورد ارزش تفریحی منابع زیست‌محیطی با استفاده از روش هزینه سفر صورت گرفته‌است، که در اینجا به چند مورد از آن‌ها اشاره شده‌است.

طی مطالعه صورت‌گرفته توسط ژانگ و همکاران^۳ (۲۰۱۵) ارزش استفاده تفریحی از سواحل طلا در استرالیا را برای هر نفر ۱۹,۴۷ دلار تخمین زده‌اند. در مطالعه کمپل^۴ (۲۰۱۸)، ارزش سالانه خدمات اکوسیستم برای هر هکتار جنگل و تالاب آب شیرین مریلند به ترتیب ۵۷۶۷ و ۹۶۹۳ دلار به‌دست آمد.

در پژوهش دیگری، متیو^۵ و همکاران (۲۰۱۹) با استفاده از روش هزینه سفر، سود تقاضای پارک کلیم کارست جی فورست^۶ را ۲۸۸ میلیون یورو برآورد کردند. همچنین منندز - کربو^۷ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود، ضمن اشاره به اهمیت پارک مالکن^۸ در شهر اکوادور^۹، به‌عنوان پربازدیدترین پارک این شهر، ارزش تفریحی هر بازدید در این پارک را ۱۵,۷۲ دلار برآورد کردند.

هانگ^{۱۰} و همکاران (۲۰۲۱) با استفاده از روش هزینه سفر، به برآورد ارزش اقتصادی شیلات آب شیرین فلوریدا در سفرهای ماهی‌گیری ماهی‌کراپی سیاه پرداختند و نتیجه گرفتند برای ساکنان فلوریدا مازاد مصرف‌کننده در هر سفر ۵۳ تا ۱۰۲ دلار و کل مازاد

-
1. Hotteling
 2. Clawson and Knetsch
 3. Zhang et al
 4. Campbell
 3. Matthew
 4. Kilim karst geoforest park
 5. Menendez-Carbo
 6. Malecon
 7. Ecuador
 8. Hwang

برآورد ارزش اقتصادی جاذبه‌های گردشگری... / مرادی و همکاران | ۳۱۷

مصرف‌کننده سالانه ۴۷۰ تا ۹۰۴ میلیون دلار است. در ایران نیز بررسی‌های متعددی برای برآورد ارزش حفاظتی و تفریحی مناطق تفریحی با استفاده از روش هزینه سفر صورت گرفته است، که در اینجا چند مورد از آن‌ها بیان شده است. برای اولین بار، یخشکی (۱۳۵۳) ارزش تفریحی پارک سیسنگان را با استفاده از روش هزینه سفر ۸۹۶۰ ریال در سال برآورد کرد.

مؤیدفر و همکاران (۱۳۹۶) مازاد رفاه گروهی سه نفره در هر بازدید از پارک ناژوان در طول یک سال را ۰/۷۹ میلیون ریال و برای یک فرد در هر بازدید در طول یک سال ۰/۲۴ میلیون ریال برآورد کردند.

در پژوهشی که توسط پوربلیغی و حجاری (۱۳۹۷) انجام شد، ارزش تفریحی روزانه ژئوپارک قشم ۵۰۵۵۹۷۰۰۰۰ ریال برآورد شد، که نشان از ارزش تفریحی بالای این پارک است.

در مطالعه دیگری توسط دانائی فرد و همکاران (۱۳۹۸)، ارزش تفریحی قلعه سلاسل شوشتر ۹۳۹ میلیون و ۵۹۶ هزار ریال برآورد شد.

دیور و کریمی اورگانی (۱۳۹۸) ارزش اقتصادی تالاب بامدژ را ۳۳۳۵۱۵۵۳۳ ریال برآورد کردند و بر اساس نتایج پژوهش، عواملی مانند امکانات رفاهی و بهداشتی، روشنایی در منطقه و دور بودن از جاده اصلی منجر به کاهش استقبال از منطقه می‌شود.

مرسلی و همکاران (۱۳۹۹) با استفاده از روش هزینه سفر انفرادی، ارزش تفریحی سالانه تالاب پیرسلمان را ۲۲۶۱۱۸۷۵۰۰۰۰ ریال برآورد کردند و نتایج مطالعه نشان داد که عوامل وضعیت تاهل، شغل، سن، درآمد و فاصله تا تالاب از جمله مهم‌ترین عوامل موثر بر تعداد بازدیدهای سالانه است.

در مطالعه سیف‌الدین اصل و همکاران (۱۳۹۹)، ارزش تفرجگاهی روزانه پارک جنگلی چیتگر ۷۱۷۵۸۸۹۳۲/۸ تومان برآورد شد، که ارزش اقتصادی بالای این تفرجگاه نشان از لزوم توجه به مدیریت و توسعه گردشگری است.

با توجه به مطالعاتی که در بالا مطرح شد، می‌توان نتیجه گرفت که روش هزینه سفر یک روش مناسب برای ارزش‌گذاری اقتصادی مناطق تفریحی و گردشگری است و برخلاف بیشتر مطالعات انجام‌شده در این زمینه، که در آن‌ها به برآورد ارزش اقتصادی تالاب‌ها و پارک‌ها پرداخته شده است، در پژوهش حاضر، ارزش تفریحی یک منطقه گردشگری

تاریخی بررسی شده و در ادامه، به ارائه پیشنهادهایی جهت بهبود وضعیت گردشگری منطقه مورد نظر پرداخته شده است.

مبانی نظری

مطالعات در زمینه اقتصاد محیط زیست از دهه ۵۰ میلادی به ارزش گذاری اقتصادی منابع زیست محیطی اختصاص یافته است و اهمیت توجه به این مسئله به دلیل عواملی مثل گسترش آلودگی، تخریب منابع زیست محیطی، محاسبه میزان خسارات و ... در حال افزایش است. یکی از دلایل عمده ورود علم اقتصاد به حوزه محیط زیست تعیین ارزش پولی منابع زیست محیطی و زیان های ناشی از آلودگی است. از این رو، می توان گفت محصولات یا خدمات تنها در صورتی دارای ارزش هستند که انسان برای آن ها به طور مستقیم یا غیرمستقیم ارزشی قائل شود و این ارزش با توجه به عرضه و تقاضا و معاملات اندازه گیری می شود. درحقیقت، ارزش گذاری اقتصادی فرایند تعیین ارزش کالاها و خدمات زیست محیطی است (یاوری و بازارده، ۱۳۹۵).

ارزش گذاری اقتصادی راهبردی اساسی در بهتر ساختن سیاست های زیست محیطی جهت حرکت به سمت توسعه پایدار است، به گونه ای که توجه به این سازوکارها منجر به افزایش رفاه بشر خواهد شد. رویکرد ارزش گذاری اقتصادی تغییرات زیست محیطی بر اساس ترجیحات مردم برای تغییرات محیط خود است؛ بر اساس اینکه سودها و زیان های زیست محیطی در قالب اصطلاحاتی مثل افزایش یا کاهش سلامتی انسان تعریف می شوند، که توسط تمایل به پرداخت افراد قابل اندازه گیری هستند. بنابراین چنانچه این مقادیر محاسبه شوند ارزش گذاری اقتصادی امکان مقایسه اثرات زیست محیطی را با همان هزینه های مالی و منافع حاصل از هرگونه پروژه یا سیاستی فراهم می کند (ایزدی و برزگر، ۱۳۹۰). درحقیقت، هدف اصلی ارزش گذاری اقتصادی محیط زیست ایجاد امکان مقایسه بین حفاظت محیط زیست و توسعه اقتصادی - اجتماعی برای دستیابی به مصرف بهینه منابع کمیاب است (یاوری و بازارده، ۱۳۹۵).

با توجه به اهمیت منابع طبیعی و حفظ آن برای نسل های آینده، منافع بلندمدت بر منافع کوتاه مدت ارجحیت می یابند، که این موضوع ضرورت اهمیت قیمت گذاری منابع زیست محیطی را دو چندان می کند، زیرا که ارزش گذاری اقتصادی منابع طبیعی ارزش اقتصادی تمام فواید، خدمات و کالاهای یک اکوسیستم را برای جامعه روشن می سازد. از

طرفی، کالاها و خدمات از منظر ارزش‌گذاری به دو دسته تقسیم می‌شوند: دسته اول کالاهایی هستند که دارای بازارند و قیمت آن‌ها به وسیله عرضه و تقاضا تعیین می‌شود. برای این کالاها و خدمات، مصرف‌کننده ترجیحات خود را در بازار آشکار می‌سازد؛ اما دسته دوم کالاهایی هستند که بازار آشکاری ندارند و در نتیجه، قیمت این کالاها مشخص نیست و باید از روش‌های خاصی برای بیان ترجیحات مصرف‌کننده استفاده شود. هر دو دسته ذکرشده در گروه روش‌های مبتنی بر منحنی تقاضا هستند، که در ادبیات ارزش‌گذاری به روش‌های رجحان‌های آشکارشده و بیان‌شده شهرت دارند (منتظر حجت و همکاران، ۱۳۹۷).

به دلیل اینکه عمده کالاها و خدمات زیست‌محیطی غیر بازاری و به‌عنوان کالای عمومی محسوب می‌شوند، ارزش‌گذاری اقتصادی آن‌ها به سادگی قیمت‌گذاری کالاهای خصوصی نیست (پژویان و فلیچی، ۱۳۸۷). بر این اساس، روش‌های مختلفی برای ارزش‌گذاری معرفی شده‌است. ارزش اقتصادی منابع طبیعی را می‌توان به دو گروه ارزش مصرفی و ارزش غیرمصرفی تقسیم کرد. ارزش‌های مصرفی برابر با کسب منفعت مستقیم از منابع زیست‌محیطی است، که به راحتی با استفاده از قیمت‌های بازاری و یا ابزارهای دیگر قابل اندازه‌گیری هستند، اما ارزش‌های غیرمصرفی را به دلیل اینکه در بازار مبادله نمی‌شوند نمی‌توان با قیمت‌های بازاری ارزش‌گذاری کرد (آسافو - آجایی^۱، ۱۳۸۱).

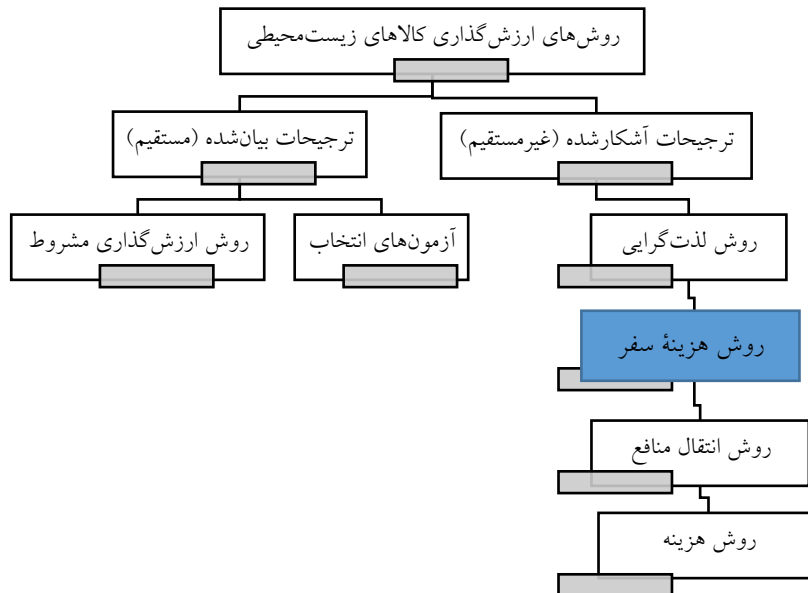
درحقیقت، در روش‌های مستقیم، پیمایش‌هایی استفاده می‌شود که در آن‌ها، ارزش‌های افراد با کالاها یا خدمات اکوسیستم‌های طبیعی در یک بازار ساختگی و فرضی مشخص می‌شود (اسمیت و همکاران^۲، ۱۹۸۶؛ کاستانزا و همکاران^۳، ۱۹۹۷)، اما در روش‌های غیرمستقیم، رفتار مصرف‌کنندگان در تجارت مرتبط با کالاهای محیطی مورد بررسی قرار می‌گیرد، به نحوی که میزان ارزشی که افراد به کالاهای غیرتجاری می‌دهند آشکار می‌شود. متداول‌ترین روش غیرمستقیم روش هزینه سفر است. در اقتصاد، روش‌هایی برای ارزش‌گذاری و تعیین قیمت منابع طبیعی برحسب واحدهای قابل مقایسه با سایر کالاها و خدمات ارائه شده‌است. در شکل ۱، انواع روش‌های ارزش‌گذاری کالاهای زیست‌محیطی نمایش داده شده‌است.

1. Asafu-Adjaye

2. Smith et al

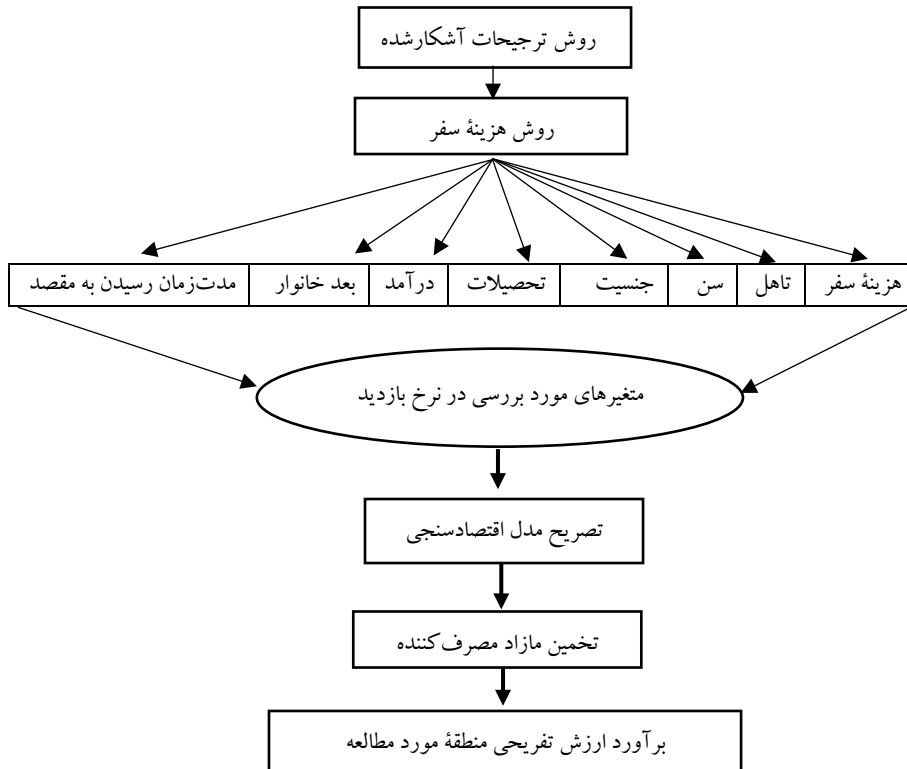
3. Costanza et al

شکل ۱: روش‌های ارزش‌گذاری کالاهای زیست‌محیطی (دائمی‌فرد و همکاران، ۱۳۹۸)

نظریات ارزش‌گذاری اقتصادی منابع زیست‌محیطی به دو روش اساسی ارائه می‌شود: روش اول مبتنی بر استفاده از تابع مطلوبیت و محاسبه تمایل به پرداخت است و روش دوم مبتنی بر استفاده از فرم تابع تولید بنگاه یا خانوار، که منابع زیست‌محیطی به عنوان یک متغیر مستقل در تابع تولید ظاهر می‌شوند. روش هزینه سفر به عنوان یکی از روش‌های ترجیحات آشکار شده مبتنی بر تابع تولید خانوار است. روش هزینه سفر از رابطه‌ای مکمل بین کیفیت منبع طبیعی و ارزشی که برای بازدیدکننده دارد استفاده می‌کند. برای استفاده از این روش، اطلاعات مربوط به تعداد بازدیدها، مسافت سفر، هزینه سفر و سایر اطلاعات اجتماعی و اقتصادی جمع‌آوری می‌شود. درحقیقت، هر فرد برای بازدید از اماکن تفریحی، هزینه‌هایی متحمل می‌شود و این هزینه بیانگر حداقل ارزشی است که شخص برای آن مکان قائل است. این روش بیشتر برای ارزش‌گذاری کالاهای زیست‌محیطی و اماکن تفریحی استفاده می‌شود. از آنجایی که موضوع این پژوهش ارائه خدمات زیست‌محیطی و گردشگری است و به دلیل عمومی بودن کالا نمی‌توان از ارزش‌گذاری بازاری استفاده کرد، روش هزینه سفر به عنوان روش انتخابی پژوهش حاضر در نظر گرفته شده است و مدل مفهومی پژوهش در شکل ۲. نمایش داده شده است.

شکل ۲: مدل مفهومی پژوهش حاضر

روش

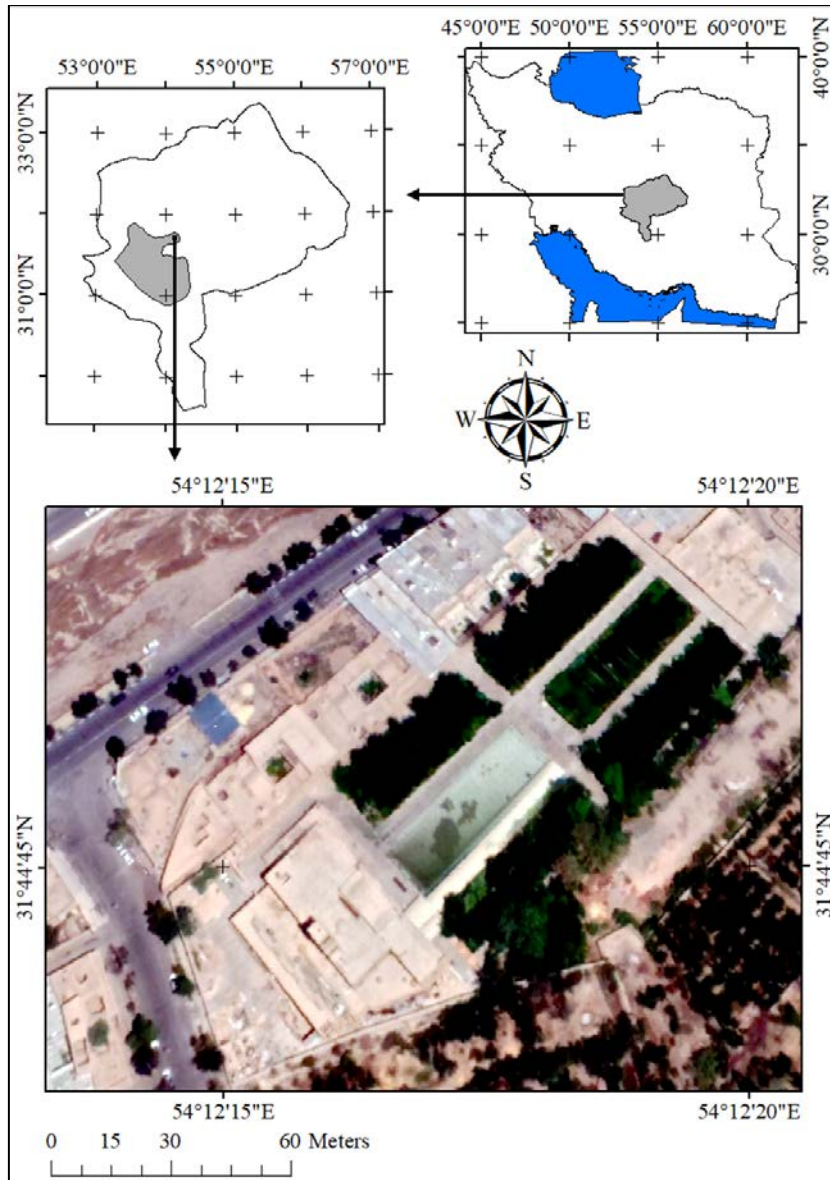
منطقه مورد مطالعه

این پژوهش در باغ نمیر (باغ نمیر صدری) شهر تفت، استان یزد، انجام شده است (شکل ۳). شهرستان تفت با مساحت ۵۸۴۶ کیلومتر مربع در جنوب غربی استان یزد واقع شده است، که اکثر جمعیت آن ساکن روستا هستند و به دلیل قرار گرفتن در دامنه‌های شیرکوه، نسبت به دیگر شهرستان‌های استان یزد از آب‌وهوایی خنک برخوردار است. فاصله شهر تفت تا یزد ۱۸ کیلومتر است.

عمارت و باغ نمیر زرتشتی تفت اثری مربوط به اواخر دوره زندیه است و در تاریخ ۵ آذر ۱۳۹۷ با شماره ثبت ۲۸۹۸ به عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این عمارت به دستور "صدرالعلماء" از حاکمان یزد در دوره زندیه، با مساحت تقریبی ۱۳۰۰۰ متر مربع - در تفت ساخته شد. در داخل عمارت، تالار بزرگی وجود دارد که با طاق‌نماهای

بسیار زیبا تزئین شده است. بلندترین بادگیر شهر تفت بر روی این عمارت زیبا، بر روی بخش تابستان نشین خانه، بنا شده است و هوای داخل تالار را خنک می کند.

شکل ۳. موقعیت باغ نمیر در شهرستان تفت و استان یزد

روش‌شناسی

الگوی هزینه مسافرت به‌عنوان یکی از روش‌های مبتنی بر ترجیحات آشکار شده است، که به‌دنبال بررسی نحوه تغییرات تعداد بازدید از یک منبع زیست‌محیطی با تغییر در قیمت بازدید است. هزینه‌های مسافرت به یک ناحیه تفریحی شامل هزینه‌های مستقیم پولی و هزینه‌های زمانی و همچنین هزینه‌های داخل ناحیه مانند حق ورودی و پارکینگ است و این هزینه‌ها به عنوان جایگزین قیمت منبع زیست‌محیطی محسوب می‌شوند (هانلی و اسپاش^۱، ۱۹۹۳). هرچند استفاده از این روش کم‌هزینه و تفسیر و توجیه آن نسبتاً ساده است، اما با محدودیت‌هایی هم همراه است، مانند تعیین هزینه فرصت زمان صرف‌شده، تعیین طول مدت بازدید و چیدمان مولفه‌های مدل.

در پژوهش حاضر، برای ارزیابی ارزش تفریحی و بررسی عوامل موثر در تمایل به پرداخت گردشگران باغ نمیر شهرستان تفت، از روش هزینه سفر استفاده شده است. انواع روش‌های هزینه سفر عبارت‌اند از روش هزینه سفر فردی، روش هزینه سفر منطقه‌ای و روش مطلوبیت تصادفی (فریمن و همکاران^۲، ۲۰۱۴). روش نخست مناسب مکان‌هایی است که افراد بارها از آن جا بازدید محلی می‌کنند و روش دوم برای بازدیدکنندگانی که از نواحی دور به مکانی می‌روند مناسب‌تر است (فلمنینگ و کوک^۳، ۲۰۰۸). اما زمانی که مکان‌های جایگزین بسیاری برای مکان تفریحی اصلی وجود داشته باشد، روش مطلوبیت تصادفی اختصاصی‌ترین روش به‌شمار می‌رود (شرستا و همکاران^۴، ۲۰۰۲). در این پژوهش، با توجه به اینکه اغلب بازدیدکنندگان افراد محلی هستند، از روش هزینه سفر فردی استفاده شده است. پژوهش حاضر از نظر هدف تحقیقی کاربردی و از نظر گردآوری داده‌ها پیمایشی و از نظر ماهیت توصیفی است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه افرادی است که از باغ نمیر بازدید کردند. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران (بر اساس رابطه $N = \frac{t^2 S^2}{d^2}$ محاسبه گردید، که N تعداد نمونه، t ضریب اطمینان، S واریانس و d درصد خطاست، که معمولاً بین ۱ تا ۱۰ درصد است.) برابر با ۸۰ در نظر گرفته شد. آمار و اطلاعات لازم از طریق تکمیل ۸۰ پرسشنامه طراحی شده با مراجعه حضوری و با نمونه‌گیری تصادفی در فصل پاییز سال

1. Hanely and Spash
2. freeman et al
3. Fleming and cook
4. Shrestha, R. K

۱۳۹۸ جمع‌آوری شد. همچنین برای تجزیه و تحلیل آماری متغیرها و محاسبات ریاضی از نرم‌افزارهای EViews و EXCLE استفاده شد. پرسشنامه‌ها شامل ۱۷ سؤال در دو بخش ویژگی‌های اجتماعی - اقتصادی (شامل ۷ سؤال سن، جنسیت، وضعیت تاهل، میزان تحصیلات، تعداد افراد خانواده، درآمد فرد و شغل) و سؤالات هزینه سفر (شامل ۱۰ سؤال تعداد بازدید، زمان صرف شده، هزینه رفت و آمد، سایر مخارج مربوط به مسافرت، میزان جذابیت، قصد اصلی سفر، وسیله بازدید، فصل بازدید، مبدا حرکت و نظرسنجی در مورد منطقه) طراحی شد و در پایان، از بازدیدکنندگان خواسته شد که پیشنهاداتی برای بهبود وضعیت مکان ارائه دهند. متغیرهای پژوهش شامل متغیر وابسته (نسبت تعداد بازدیدها) و متغیرهای مستقل (متوسط هزینه سفر، وضعیت تاهل، جنسیت، سن، تحصیلات، بعد خانوار، مدت زمان رسیدن و درآمد ماهانه) است.

در روش هزینه سفر فردی، برای بررسی و الگوسازی از تابع تولید سفر^۱ استفاده شد که در رابطه (۱) نشان داده شده است و در برگزیده متغیرهای هزینه بازدید فرد، تعداد بازدیدها از محل و برخی عوامل اجتماعی - اقتصادی موثر در بازدید است. در صورتی که هزینه ورودی برای بازدیدکنندگان از مکان وجود داشته باشد، متغیر p به عنوان هزینه بازدید عمل می‌کند و به متغیر TC_{ij} افزوده می‌شود (لاندسل و گانگدهاران^۲، ۲۰۰۳).

$$V_{ij} = f(TC_{ij} + p), x_{1i}, \dots, x_{ni} \quad (1)$$

در رابطه (۱) V_{ij} تعداد بازدیدهای فرد i از مکان j در هر سال است (۱ مشخصه هر فرد پاسخ‌دهنده به پرسش‌نامه به عنوان بازدیدکننده از منطقه و j نشان‌دهنده مکان مورد بازدید فرد پاسخ‌دهنده - در اینجا باغ نمیر)؛ TC_{ij} هزینه سفر فرد i برای بازدید از مکان j و x_i عوامل اجتماعی - اقتصادی فرد i مانند درآمد، سن، هزینه، تحصیلات و غیره است. هزینه‌های مد نظر می‌توانند هزینه سفر، هزینه ورودی، هزینه فرصت زمان، هزینه‌های خود مکان و ... را شامل شوند (فلمینگ و کوک، ۲۰۰۸). در پژوهش حاضر، کل هزینه سفر شامل هزینه رفت و برگشت و هزینه‌هایی که در خود مکان تفریحی شده است (اعم از امکانات تفریحی، تغذیه‌ای و ...) می‌شود. همچنین می‌توان زمان صرف شده برای مسافرت را به عنوان

1. Trip Generation Function (TGF)
2. Lansdell and Gangadharan

بخشی از هزینه سفر در نظر گرفت، که هزینه فرصت زمان نام دارد. هزینه فرصت زمان برابر با ارزش بهترین فعالیت در طول زمان مسافرت به مکان تفریحی است. اما از آنجایی که برای بسیاری از مردم تعداد ساعات کاری ثابت است، تعریف مرسوم از هزینه فرصت زمان به چشم نمی‌خورد و از آنجایی که افراد ممکن است در طول تعطیلات یا ساعات غیر کاری به تفریح اقدام کنند، هیچ کاهش درآمندی را تجربه نخواهند کرد (رلف و پرایاگا^۱، ۲۰۰۷). در ادامه، پس از تعیین ضرایب، میزان مازاد مصرف کننده از طریق رابطه (۲) برآورد می‌شود.

$$CS = q / -\beta \quad (2)$$

در رابطه (۲)، CS مازاد مصرف کننده، q میانگین بازدیدهای سالانه فرد به منطقه و β منحنی زیر تابع تقاضا و یا ضریب همبستگی میان تعداد بازدید و هزینه سفر است. در نهایت، ارزش تفریحی منطقه از طریق رابطه (۳) محاسبه خواهد شد (اورتاسمی و همکاران^۲، ۲۰۰۲).

$$TCS = CS \times N \quad (3)$$

در رابطه (۳)، CS مازاد مصرف کننده فردی، N کل بازدیدهای سالانه و TCS ارزش تفریحی منطقه است. در روش هزینه سفر فردی، اهمیت مازاد مصرف کننده (CS) نشان‌دهنده ارزش مصرفی - تفریحی یک مکان است (آرمبرچت، ۲۰۱۴).

در پژوهش حاضر، با توجه به اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه‌ها و تحلیل نتایج به دست آمده از خروجی نرم‌افزار EVIEWS و روش حداقل مربعات (OLS)، روابط متعددی بین پارامترها به کار گرفته شد. از آنجایی که از ضریب تعیین به عنوان معمول‌ترین معیار برای برازش خط رگرسیون استفاده می‌شود و مقدار تعدیل شده آن تصویر خوشبینانه‌تری از برازش رگرسیون نشان می‌دهد (فلمینگ و کوک، ۲۰۰۸)، در این پژوهش، مدل نیمه‌لگاریتمی به دلیل داشتن ضریب تعیین تعدیل شده (R^2) بالاتر و سازگاری با داده‌ها مناسب‌تر از سایر مدل‌های موجود در اقتصادسنجی شناخته شد. در این الگو، تعداد بازدیدها متغیر وابسته و بقیه متغیرها متغیرهای مستقل در نظر گرفته شدند.

3. Rolfe and prayaga

1. Ortacecme et al

یافته‌ها

توصیف خصوصیات اقتصادی - اجتماعی

نتایج این پژوهش نشان داد که بین تعداد بازدیدها و سایر متغیرهای اندازه‌گیری شده روابط مختلفی برقرار است. با توجه به نتایج (جدول ۱)، حدود ۶۹ درصد بازدیدکنندگان را مرد و ۳۱ درصد را زنان تشکیل می‌دهند. بیشترین تعداد بازدیدکنندگان در محدوده سنی ۲۰ تا ۵۰ سال و کمترین تعداد در گروه کمتر از ۲۰ سال قرار دارند؛ همچنین میانگین سنی بازدیدکنندگان ۴۰/۶ سال است. بررسی سطح سواد افراد نشان می‌دهد که بیشترین تعداد افراد دارای مدرک لیسانس و کمترین تعداد افراد دارای تحصیلات زیر دیپلم هستند. با توجه به وضعیت شغلی بازدیدکنندگان، بیشتر افراد دارای شغل آزاد و یا کارمند بودند. در این مطالعه، بیشترین تعداد بازدیدکنندگان دارای درآمد بالای ۸۰۰ هزار تومان در ماه بودند و متوسط اندازه خانوار در این مطالعه ۳/۶ نفر است. همچنین بیشترین بازدیدکنندگان (حدود ۷۸ درصد) افراد بومی استان یزد هستند.

نتایج بررسی وضعیت فصل‌های بازدید و وسایل حمل‌ونقل بازدیدکنندگان (جدول ۲) نشان داد که بیشتر بازدیدکنندگان باغ‌نمیر فصل بهار را از میان فصل‌های مختلف سال برگزیدند. با توجه به نتایج، تنها ۲۶ درصد افراد در فصل‌های دیگر از این مکان بازدید می‌کنند. اما از آنجایی که دسترسی آسان از عوامل تاثیرگذار در میزان تقاضای تفریحی است، حدود ۹۲ درصد افراد از ماشین شخصی برای بازدید استفاده می‌کنند. بررسی دلیل انتخاب باغ‌نمیر برای تفریح نشان داد که حدود ۵۱ درصد از بازدیدکنندگان نمای باستانی باغ را انگیزه اصلی گرایش برای بازدید از باغ برای تفریح خود بیان می‌کنند و تنها حدود ۹ درصد بهره‌مندی از هوای پاک را علت انتخاب خود عنوان کردند.

جدول ۱: خصوصیات اقتصادی - اجتماعی بازدیدکنندگان باغ نمیر

متغیر	گروه	فراوانی	درصد	انحراف معیار
جنسیت	مرد	۵۵	۶۸/۷۵	۰/۴۶
	زن	۲۵	۳۱/۲۵	
وضعیت تاهل	متاهل	۵۶	۷۰	۰/۴۶
	مجرد	۲۴	۳۰	
سن	کمتر از ۲۰ سال	۳	۳/۷۵	۱۲/۵۴
	بین ۲۰ تا ۵۰ سال	۵۹	۷۳/۷۵	
	بیشتر از ۵۰ سال	۱۸	۲۲/۵	
تحصیلات	زیر دیپلم	۶	۷/۵	۱/۱۵
	دیپلم	۲۲	۲۷/۵	
	فوق دیپلم	۱۰	۱۲/۵	
	لیسانس	۳۵	۴۳/۷۵	
	فوق لیسانس	۷	۸/۷۵	
شغل	بیکار	۶	۷/۵	۱/۲۸
	خانه‌دار	۱۳	۱۶/۲۵	
	آزاد	۲۷	۳۳/۷۵	
	کارمند	۲۴	۳۰	
	کارگر	۲	۲/۵	
	بازنشسته	۸	۱۰	
تعداد اعضای خانواده (نفر)	۲	۱۲	۱۵	۱/۱۱
	۳	۲۷	۳۳/۷۵	
	۴	۲۶	۳۲/۵۰	
	۵	۱۰	۱۲/۵۰	
	۶	۴	۵	
	۷	۱	۱/۲۵	
درآمد (هزار تومان)	کمتر از ۲۰۰ هزار تومان	۱۴	۱۷/۵	۱/۱۶
	کمتر از ۵۰۰ هزار تومان	۲	۲/۵	
	بین ۵۰۰ تا ۸۰۰ هزار تومان	۲	۲/۵	
	بیشتر از ۸۰۰ هزار تومان	۶۲	۷۷/۵	
زمان رسیدن تا باغ (ساعت)	کمتر از یک ساعت	۲	۲/۵	۰/۴۶
	بین یک تا دو ساعت	۶۰	۷۵	
	بیشتر از ۵ ساعت	۱۸	۲۲/۵	

منبع: یافته‌های پژوهش

جدول ۲. وضعیت فصل بازدید، وسیله نقلیه، علت سفر و جذابیت باغ نمیر

متغیر	گروه	فراوانی	درصد
فصل‌های سال	بهار	۵۹	۷۳/۷۵
	تابستان	۹	۱۱/۲۵
	پاییز	۱۲	۱۵/۰
	زمستان	۰	۰/۰
وسیله بازدید	موتورسیکلت	۰	۰/۰
	اتوبوس	۴	۵/۰
	تاکسی	۲	۲/۵
	ماشین شخصی	۷۴	۹۲/۵
علت اصلی سفر به باغ	هوای پاک	۷	۸/۷۵
	نمای باستانی	۴۱	۵۱/۲۵
	شکل تاریخی باغ	۳۲	۴۰/۰
میزان جذابیت	بله	۶۶	۸۲/۵
	خیر	۱۴	۱۷/۵

منبع: یافته‌های پژوهش

برآورد مدل هزینه سفر

در پژوهش حاضر، مدل مطالعه به صورت زیر تصریح شد:

$$\ln(v_i) = \beta_0 + \beta_1 TC_i + \beta_{ij} A_{ij} + u_i$$

که در آن، v_i تعداد بازدیدهای سالانه هر فرد، β_0 عرض از مبدأ، TC_i مجموع هزینه‌های سفر برای هر فرد، A_{ij} ویژگی‌های اقتصادی - اجتماعی و u_i جمله اخلال آماری است. در ادامه، با تحلیل نتایج حاصل از خروجی نرم‌افزار EVIEWS و روش حداقل مربعات (OLS)، روابط متعددی بین پارامترهای به کار گرفته شده به دست آمد. نتایج حاصل از این تخمین در جدول ۳ آورده شده است. از میان هشت متغیر وارد شده در الگوی نیمه‌لگاریتمی، دو متغیر معنادار بر آورد شده است. مدل رگرسیونی نیمه‌لگاریتمی بر آورد شده به صورت زیر است:

$$\ln(V) = 1.512 - 0.001TC - 0.585TIME$$

نتایج برآورد الگوی تابع هزینه سفر در این پژوهش نشان داد که متغیرهایی مانند وضعیت تأهل، جنسیت، سن، سطح تحصیلات و میزان درآمد بازدیدکنندگان در استفاده افراد از تفرجگاه‌ها تاثیر معناداری ندارند. از طرفی، متغیرهای هزینه سفر و مدت زمان رسیدن تاثیر منفی و معناداری در تعداد بازدیدهای افراد دارد. ضریب این دو متغیر نشان‌دهنده کشش قیمتی تقاضای گردشگری است، که دارای علامت منفی و قدر مطلق آن کوچکتر از یک است. این بدین معنی است که با افزایش یک واحد در هزینه سفر و مدت زمان رسیدن به باغ، تعداد بازدیدها به ترتیب $0/001$ و $0/5850$ درصد کاهش می‌یابد و گردشگری کالایی کم کشش برای گردشگران محسوب می‌شود. این برآورد کاملاً مطابق با سناریوهای اقتصادی است زیرا افزایش فاصله باعث افزایش هزینه سفر شده و به دنبال آن دسترسی به این مکان دشوارتر می‌شود و در نتیجه آن تعداد بازدیدها کاهش پیدا می‌کند و این ضریب کاملاً منطقی است.

معیار ضریب تعیین نیز با مقدار $0/633$ بیان می‌کند که متغیرهای توضیحی موردنظر توانسته‌اند بیش از ۶۳ درصد از متغیر وابسته تحقیق را توضیح دهند و پیش‌بینی کنند. همچنین سطح معنی داری آماره F نیز نشان می‌دهد که با اطمینان ۱۰۰ درصدی می‌توان بیان کرد که مدل مفهومی ما مدل مطلوبی است.

با توجه به روابط ذکر شده در روش پژوهش و با توجه به داده‌های به دست آمده و براساس نتایج الگوی تابع هزینه سفر، منحنی زیر تابع تقاضا و یا ضریب همبستگی بین تعداد بازدید و هزینه سفر برابر با $0/001$ - برآورد شده و همچنین میانگین سفرهای سالیانه هر نفر به باغ نمیر برابر با $2/1$ است. از این رو، مازاد مصرف کننده برای هر بازدیدکننده با توجه به رابطه (۲) برابر با ۲۱ هزار ریال و متوسط ارزش تفریحی این مکان برای هر خانوار در هر سال ۹۱۳۵۰۰ هزار ریال برآورد شد.

نتایج به دست آمده از پژوهش نشان دهنده این است که تصمیم به سفر مجدد و تعداد بازدیدهای گردشگران این منطقه تحت تاثیر شاخص‌های هزینه سفر و مدت زمان رسیدن به مقصد است و متناسب با مقدار این دو شاخص، تعداد بازدیدها تغییر می‌کند.

جدول ۳: نتایج برآورد الگوی تابع نیمه‌لگاریتمی هزینه سفر

متغیر	ضریب	P-value	ارزش آماری t
هزینه سفر	-۰/۰۰۱	۰/۰۱۴*	-۲/۵۰۵
تاehl	-۰/۰۷۴	۰/۴۶۸	-۰/۷۲۹
جنسیت	۰/۱۸۰	۰/۰۶۴	۱/۸۸۱
سن	۰/۰۰۲	۰/۵۴۳	۰/۶۱۰
تحصیلات	۰/۰۰۴	۰/۸۹۶	۰/۸۹۶
درآمد	۰/۰۲۰	۰/۶۴۷	۰/۴۵۸
بعد خانوار	۰/۰۲۴	۰/۴۸۱	۰/۷۰۷
مدت زمان رسیدن	-۰/۵۸۵	۰/۰۰۰**	-۴/۲۳۱
عرض از مبدا	۱/۵۱۲	۰/۰۰۰**	۶/۱۸۸

R= ۰/۶۷۰, R²= ۰/۶۳۳, F= ۱۸/۰۵۷, Sig F= ۰/۰۰۰
 ** معناداری در سطح ۱ درصد، * معناداری در سطح ۵ درصد

منبع: یافته‌های پژوهش

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج این پژوهش، بیشتر بازدیدکنندگان باغ نمیر را مردان و درصد بالایی از بازدیدکنندگان را افراد متأهل تشکیل می‌دهند. شناسایی گروه‌های سنی بازدیدکنندگان از مهم‌ترین بخش‌ها در بررسی وضعیت اجتماعی هر منطقه است (شرستا و همکاران، ۲۰۰۷)، زیرا این اطلاعات را می‌توان لازمه تهیه برنامه‌های تفریحی و پیش‌بینی برنامه‌ها و امکانات لازم برای گذران اوقات فراغت بازدیدکنندگان دانست (آشمی^۱، ۲۰۰۰). نتایج نشان می‌دهد که بیشترین تعداد بازدیدکنندگان در محدوده سنی ۲۰ تا ۵۰ سال با میانگین سنی ۴۰/۶ سال هستند، که این نشان از مناسب بودن باغ نمیر برای افراد جوان تا میانسال است، بنابراین باید به نیازهای این گروه سنی توجه بیشتری شود. بررسی مطالعات انجام‌شده در برخی از تفرجگاه‌های کشور، مانند مطالعه محمودی و دانه‌کار (۱۳۸۶)، نیز نتایج پژوهش حاضر را تأیید می‌کند؛ در این مطالعه، بررسی سطح سواد و شغل افراد نشان داد که بیشترین تعداد افراد مدرک لیسانس دارند و این نشان می‌دهد که افراد تحصیل کرده مایل به پر کردن اوقات فراغت خود با سرگرمی‌هایی هستند که آن‌ها را به دیدار از جاذبه‌های طبیعی و گردشگری تشویق می‌کند؛ این نتیجه در مطالعه دیور و کریمی اورگانی (۱۳۹۸)، مؤیدفر و همکاران

1. Asheim

(۱۳۹۶) و مافی‌غلامی و یارنبی (۱۳۸۸) نیز به چشم می‌خورد. از طرفی، در پژوهش حاضر مانند پژوهش یاوری و بازارده (۱۳۹۵)، وجود تمام اقسام شغلی و تحصیلی در میان بازدیدکنندگان حاکی از انعطاف‌پذیری و همگرایی منطقه برای استفاده عموم است. در پژوهش حاضر، متوسط اندازه خانوار ۳/۶ نفر بود و اغلب بازدیدکنندگان دارای درآمد بالای ۸۰۰ هزار تومان در ماه بودند و بیشترین بازدیدکنندگان افراد بومی استان یزد هستند. همچنین بیشتر بازدیدکنندگان باغ‌نمیر از میان فصل‌های مختلف سال فصل بهار را ترجیح می‌دهند، زیرا در فصل بهار، گرمای هوا در یزد هنوز طاقت‌فرسا نشده و در وضعیت مطلوب‌تری قرار دارد؛ همچنین درختان باغ در فصل بهار، رنگ و لعاب خاصی به باغ بخشیده‌اند. از این رو، می‌توان با ایجاد امکانات رفاهی بیشتر در منطقه به جذب گردشگر در منطقه کمک کرد. با توجه به اینکه اغلب افراد از ماشین شخصی برای بازدید از این مکان استفاده می‌کنند، ایجاد تسهیلات و کاهش هزینه سفر- مانند حمل و نقل آسان با وسایل عمومی- می‌تواند منجر به افزایش تعداد بازدیدهای این مکان شود؛ این نتیجه نیز در مطالعه مرسلی و همکاران (۱۳۹۹) هم مشاهده می‌شود. بررسی‌های مربوط به دلیل انتخاب باغ‌نمیر برای تفریح نشان می‌دهد که بیشتر بازدیدکنندگان نمای باستانی باغ را انگیزه اصلی برای تفریح خود انتخاب کرده‌اند و از میان کل بازدیدکنندگان، نزدیک به ۸۲ درصد این باغ را برخوردار از جذابیت می‌دانند. از این رو ف گسترش و توسعه امکانات این مکان منجر به جذب تعداد بیشتری از بازدیدکنندگان می‌شود که در پژوهش مرسلی و همکاران (۱۳۹۹) نیز به آن اشاره شده است.

نتایج حاصل از برآورد تابع تقاضای سفر نشان از معناداری دو متغیر هزینه سفر و مدت‌زمان رسیدن به باغ دارد. به گونه‌ای ارتباط معکوسی میان هزینه سفر و تعداد بازدیدها وجود دارد و با افزایش هزینه سفر، تعداد بازدیدها کاهش می‌یابد، که این با نتایج مطالعات ترفو و ابابو^۱ (۲۰۱۲)، مایور و همکاران^۲ (۲۰۰۷)، مرسلی و همکاران (۱۳۹۸)، دانائی‌فرد و همکاران (۱۳۹۸) مؤیدفر و همکاران (۱۳۹۶)، یاوری و بازارده (۱۳۹۵) نیز مطابقت دارد. در مورد تاثیر منفی و معنادار مدت‌زمان رسیدن تا باغ بر تعداد بازدیدهای فرد می‌توان گفت از آنجایی که با افزایش فاصله، هزینه سفر بیشتر و دسترسی به این مکان مشکل‌تر خواهد شد؛

1. Twerefou and ababio
2. Mayor et al

این ضریب کاملاً منطقی است، یعنی افراد بومی به دلیل هزینه‌های کم‌تر و دسترسی راحت‌تر، تعداد بازدیدهای بیشتری از این مکان دارند، که در مطالعه مرسلی و همکاران (۱۳۹۸)، پوربلیغی و حجازی (۱۳۹۷)، مؤیدفر و همکاران (۱۳۹۶)، منصور و همکاران (۱۳۹۴) و منافی ملایوسفی و حیاتی (۱۳۸۹) نیز نتایج مشابهی به چشم می‌خورد. در این پژوهش، متغیرهای تاهل، سن، جنسیت، درآمد، بعد خانوار و تحصیلات اثر معناداری بر روی تعداد بازدیدها نداشتند. در مطالعه دانائی‌فرد و همکاران (۱۳۹۸) نیز متغیرهای وضعیت تاهل و سن معنادار نبود. همچنین در پژوهش انجام‌گرفته توسط دانائی‌فرد و همکاران (۱۳۹۸) و مرسلی و همکاران (۱۳۹۸)، متغیر جنسیت اثر معناداری نداشت. در تحقیق مرسلی و همکاران (۱۳۹۸)، سطح تحصیل اثر معنی‌داری بر روی تعداد بازدیدها نداشت. افزون بر این، در مطالعه انجام‌گرفته توسط مرسلی و همکاران (۱۳۹۸)، نتایج مشابهی در مورد متغیر بعد خانوار به چشم می‌خورد. در نهایت می‌توان گفت که فرض اصلی این روش آن است که ارزش یک مکان تفریحی بر اساس هزینه‌هایی است که بازدیدکنندگان برای استفاده از آن متحمل می‌شوند و می‌تواند مقادیر واقعی‌ای را برای تقاضای سفر ارائه کند. از این رو می‌توان گفت هزینه‌هایی که یک فرد برای رسیدن به یک ویژگی محیطی مثبت پرداخت می‌کند می‌تواند منعکس‌کننده ارزش منافع باشد که از آن ویژگی به دست می‌آورد. در مطالعه حاضر، مازاد مصرف‌کننده هر بازدیدکننده ۲۱ هزار ریال و میانگین ارزش تفریحی خانوار برای بازدید از باغ نمیر با استفاده از روش هزینه سفر فردی ۹۱۳۵۰۰ ریال برآورد شد.

در پژوهش انجام‌گرفته توسط دانائی‌فرد و همکاران (۱۳۹۸)، مازاد مصرف‌کننده هر بازدیدکننده از قلعه سلاسل شهرستان شوشتر ۲۳۴۸۹۹ ریال برآورد شد. با مقایسه مقدار مازاد مصرف‌کننده در پژوهش حاضر با این پژوهش می‌توان به این نکته اشاره کرد که ارزش تفریحی‌ای که افراد منطقه برای این مکان قائل هستند کم‌تر از موارد مشابه در کشور است؛ از جمله دلایل پایین‌تر بودن این ارزش برای باغ نمیر استان یزد می‌توان به آب و هوای خشک این استان و نبود فضای کافی برای نشستن در این باغ اشاره کرد، که منجر به جذابیت پایین‌تر این باغ نسبت به سایر باغ‌های کشور شده است. از طرفی، وجود باغ‌های شخصی در این شهرستان منجر به کاهش اهمیت این منطقه برای بومیان منطقه می‌شود، زیرا بومیان استفاده از باغ‌های شخصی خود را ترجیح می‌دهند.

برای ادارهٔ یک مرکز تفرجگاهی، نیاز به ایجاد مدیریتی کارآمد در زمینهٔ توسعه و حفاظت از ارزش‌های تفرجی آن است. بنابراین برای دستیابی به این هدف، به کارگیری سایر روش‌ها جهت ارزش‌گذاری خدمات و منافع کیفی این تفرجگاه، به‌ویژه در زمینهٔ ارزش‌های زیست‌محیطی آن ضروری است. به‌گونه‌ای که چنانچه مسئولان با تامین امکانات اولیهٔ بیشتر وضعیت فعلی را بهبود بخشند، گردشگران بیشتری که حاضر به پرداخت مبلغی بیشتر برای استفاده از امکانات به‌وجودآمده هستند به این مکان تاریخی جذب می‌شوند، که منجر به گسترش صنعت گردشگری و افزایش درآمد می‌شود. در همین راستا، با توجه به اهمیت شناخت معیارهای اجتماعی بازدیدکنندگان یک مکان، شناسایی الگوهای اجتماعی در طراحی و برنامه‌ریزی فضاهای تفرجی امری ضروری است. برای مثال، در پژوهش حاضر، با توجه به این نکته که بخش عمدهٔ مراجعه‌کنندگان این تفرجگاه در محدودهٔ سنی ۲۰ تا ۵۰ سال قرار دارند و اکثریت دارای تحصیلات دانشگاهی هستند، پیشنهاد می‌شود که در برنامه‌های تفرجی و تامین امکانات لازم برای گذران اوقات فراغت، به علایق و تمایلات این گروه از بازدیدکنندگان توجه بیشتری شود. برای مثال، ایجاد یک مرکز فرهنگی در منطقهٔ تفرجی مورد بررسی منجر به افزایش جذابیت این مکان می‌شود. از طرفی با توجه به متفاوت بودن مدت اقامت بازدیدکنندگان در تفرجگاه، این مورد باید در برنامه‌ریزی زمانی ارائهٔ خدمات تفرجی مورد توجه برنامه‌ریزان قرار گیرد. بنابر نظرات خود بازدیدکنندگان، کمبود امکاناتی اعم از وسایل بازی برای کودکان، وسایل سرگرمی و استراحت برای سالمندان و درختکاری از جمله مشکلات اصلی بازدیدکنندگان این باغ هستند.

ORCID

Gholamhosien Moradi		http://orcid.org/0000-0001-9756-3798
Elham Operajouneghani		http://orcid.org/0000-0001-8659-5663
Afsaneh Soltani Bobakani		http://orcid.org/0000-0003-0785-4853
Farnaz Dehghan Benadkuki		http://orcid.org/0000-0003-1051-1720

منابع

آسافو-آجایی، جان. (۱۳۸۱). اقتصاد محیط‌زیست برای غیراقتصاددانان. ترجمه دهقانان، سیاوش و فرج‌زاده، زکریا. مشهد، انتشارات دانشگاه فردوسی.

اسعدی، میرمحمد و سعیدا اردکانی، سعید. (۱۳۹۴). ارائه مدلی پویا جهت توسعه گردشگری تاریخی (مورد مطالعه: استان یزد). دو فصلنامه علمی کاوش‌های مدیریت بازرگانی، ۷(۱۴)، ۱۶۷-۱۴۷.

ایزدی، حسن، و برزگر، سپیده. (۱۳۹۰). بررسی روش‌های ارزش‌گذاری اقتصادی در تحلیل مسائل زیست‌محیطی شهرها. اولین کنفرانس اقتصاد شهری ایران، مشهد، دانشگاه فردوسی مشهد.

پژویان، جمشید و فلیحی، نعمت. (۱۳۸۷). ارزش‌گذاری اقتصادی خدمات تفریحی منابع زیست‌محیطی: مورد تالاب انزلی. پژوهشنامه اقتصادی، ۸(۲۸)، ۱۷۱-۱۴۷.

پورلیغی، مجید و حجازی، رخشاد. (۱۳۹۷). ارزش‌گذاری اقتصادی تفرجگاه طبیعی ژئوپارک قشم با استفاده از روش هزینه سفر. فضای گردشگری، ۷(۲۷)، ۳۴-۱۷.

دانائی‌فرد، ایمان؛ انواری، ابراهیم و مهدی‌زاده، مهرداد. (۱۳۹۸). برآورد ارزش تفریحی قلعه سلاسل شهرستان شوشتر با روش‌های ارزش‌گذاری مشروط و هزینه سفر فردی. فصلنامه علمی-پژوهشی گردشگری و توسعه، ۸(۲)، ۶۵-۴۸.

دیور، آرزو و کریمی اورگانی، فاطمه. (۱۳۹۸). ارزش‌گذاری اقتصادی-تفریحی تالاب بامدژ با استفاده از روش هزینه سفر منطقه‌ای. اکوبیولوژی تالاب، ۱۱(۱)، ۴۴-۳۳.

رکن‌الدین افتخاری، عبدالرضا؛ مهدوی، داوود. (۱۳۸۵). راهکارهای توسعه گردشگری روستایی با استفاده از مدل SWOT: دهستان لوسان کوچک. فصلنامه مدرس علوم انسانی، ۱۰(۲)، ۳۰-۱.

سجادی، ژیلای؛ مسلمی، آرمان و صمدی، رقیه. (۱۳۹۵). برآورد ارزش اقتصادی مناطق گردشگری (مورد پژوهی: رودبار قصران). فصلنامه مطالعات مدیریت گردشگری، ۱۱(۳۵)، ۱۸-۱.

سحابی، بهرام؛ حاجیان، محمدهادی و جواهری، بختیار. (۱۳۹۱). عوامل مؤثر بر تمایل به پرداخت بازدیدکنندگان و برآورد ارزش تفریحی منطقه جاجرود، مدل‌سازی اقتصادی، ۶(۱۷): ۱۲۶-۱۱۱.

سیف‌الدین اصل، امیرعلی؛ موسویان، سید فرهان و حاجی‌نژاد، احمد. (۱۳۹۹). ارزش‌گذاری اقتصادی-تفریحی پارک جنگلی چیتگر تهران به روش هزینه سفر منطقه‌ای. نشریه علمی تخصصی شباک، ۶(۶): ۱۱-۱.

فیض، داود؛ طاهریان، حسین و زارعی، عظیم. (۱۳۹۰). کیفیت خدمات و رضایت مشتریان در صنعت هتلداری (مورد مطالعه: هتل‌های شهر مشهد). فصلنامه علمی-پژوهشی کاوش‌های مدیریت بازرگانی، ۳(۶)، ۱۴۹-۱۲۳.

مافی‌غلامی، داوود و یارعلی، نبی‌الله. (۱۳۸۸). ارزش‌گذاری تفرجگاهی تالاب بین‌المللی چغاخور با استفاده از روش هزینه سفر منطقه‌ای. محیط‌شناسی، ۳۵(۵۰)، ۵۴-۴۵.

برآورد ارزش اقتصادی جاذبه‌های گردشگری... / مرادی و همکاران | ۳۳۵

مافی غلامی، داوود؛ نوری کمری، اکرم و یارعلی، نبی‌الله. (۱۳۹۰). ارزش‌گذاری اقتصادی تفرجگاه های طبیعی با استفاده از روش هزینه سفر منطقه‌ای. مطالعه موردی: چشمه دیمه استان چهارمحال و بختیاری. پژوهش‌های جغرافیایی انسانی، ۴۳(۷۵)، ۱-۱۵.

محمودی، بیت‌الله و دانه کار، افشین. (۱۳۸۶). ارزیابی تقاضای تفرجی در مناطق تفرجگاهی طبیعی ایران. دو ماهنامه مسافران، ۴۰، ۳۸-۴۸.

مرسلی، حسین؛ میرسنجری، میرمهرداد و محمدیاری، فاطمه. (۱۳۹۹). ارزش‌گذاری اقتصادی تفرجگاهی تالاب میرسلیمان استان همدان با استفاده از روش هزینه سفر. نشریه علمی اکویولوژی تالاب، ۱۲(۳)، ۸۷-۱۰۰.

مروت، حبیب؛ سالم، علی‌اصغر و خادم نعمت‌اللهی، محبوبه. (۱۳۹۷). شناسایی عوامل مؤثر بر تقاضای گردشگری خارجی، فصلنامه پژوهشنامه اقتصادی، ۱۸(۶۹)، ۲۷۵-۳۰۶.

منافی مایوسفی، مرضیه و حیاتی، باب‌اله. (۱۳۸۹). برآورد ارزش تفرجی دریاچه مهارلوی شیراز با استفاده از روش ارزش‌گذاری مشروط. نشریه محیط‌زیست طبیعی، ۶۳(۳)، ۳۰۱-۲۹۱.

منتظر حجت، امیرحسین؛ انواری، ابراهیم و باشی، مهناز. (۱۳۹۷). ارزش‌گذاری اقتصادی جاذبه‌های گردشگری آبشارهای باستانی شوشتر. فصلنامه مطالعات مدیریت گردشگری، ۱۳(۴۲): ۳۹-۲۱. منصور، معصومه؛ باده‌یان، ضیاء‌الدین؛ عادل، کامران و ابراری واجاری، کامبیز. (۱۳۹۴). برآورد ارزش تفرجی منطقه جنگلی حسنگاویار با استفاده از روش ارزش‌گذاری مشروط و روش هزینه سفر فردی. مجله جنگل ایران، ۷(۴)، ۵۰۷-۵۲۱.

مؤیدفر، رزیتا؛ محمدی معرفی، عبدالحمید و سعیدمهدوی، سپیده. (۱۳۹۶). برآورد ارزش تفریحی پارک نازوان شهر اصفهان با استفاده از روش هزینه سفر فردی. اقتصاد شهری، ۱۲(۱)، ۶۶-۵۱.

یاوری، غلامرضا و اسدی بازارده، لیلا. (۱۳۹۵). مقایسه روش‌های ارزش‌گذاری مشروط و هزینه سفر در برآورد ارزش تفریحی پارک کوهستان یزد. فصلنامه سیاست‌گذاری پیشرفت اقتصادی، ۴(۴)، ۹۱-۱۲۶.

یخشکی، علی. (۱۳۵۳). مقدمه‌ای بر پارک‌های ملی و جنگلی ایران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

References

- Alberini, A., & Longo, A. (2006). Combining the travel cost and contingent behavior methods to value cultural heritage sites: evidence from Armenia. *Journal of cultural Economics*, 30(4), 287-304.
- Armbrecht, J. (2014). Use value of cultural experiences: A comparison of contingent valuation and travel cost. *Journal of Tourism Management*, 42, 141- 148

- Asadi, M., & Saeida Ardekani, S. (2015). Presenting a dynamic model in developing historical tourism: A case study of Yazd province. *Journal of Business Administration Research*, 7(14), 147-167. [In Persian]
- Asafu-Adjaye, J. (2002). *Environmental economics for non-economists*. Translated by: Dehghanian, S., & Farajzadeh, Z., Mashhad, Ferdowsi University of Mashhad Press. [In Persian]
- Asheim, G. B. (2000). Green National Accounting: Why and How? *Environment and Development Economics*, 5(1), 25- 48.
- Campbell, E. T. (2018). Revealed social preference for ecosystem services using the eco-price, *Ecosystem Services*, 30, 267-275.
- Costanza, R., d'Arge, R., de Groot, R., Farber, S., Grasso, M., Hannon, B., Limburg, K., Naeem, Sh., O'Neill, R. V., Paruelo, J., Raskin, R. G., Sutton P. & van den Belt, M. (1997). The value of the world's services and natural capital. *Nature*, 387(15), 253-260.
- Danaeifar, I., Anvari, E., & Mehdizade, M. (2019). Recreational value estimation of Salasel Castle in Shushtar using contingent valuation method and individual travel cost. *Journal of Tourism and Development*, 8(2), 48-65. [In Persian]
- Divar, A. & Karimi Organi, F. (2019). Recreational- economic valuation of Bamdezh wetland using Travel-Cost method. *Wetland Ecobiology*, 11(1), 33-44. [In Persian]
- Feiz, D., Taherian, H., Zarei, A. (2011). Service quality and customer satisfaction in hotel industry (case study: Mashhad hotels). *Journal of Business Administration Research*, 3(6), 123-149. [In Persian]
- Fleming, C. M., & Cook, A. (2008). The recreational value of Lake McKenzie, Fraser Island: An Application of the Travel Cost Method. *Tourism Management*, 29(6), 1197- 1205.
- Freeman, A. M., Herriges, J. A., & Kling. C. L. (2014). *The Measurement of Environmental and Resource Values: Theory and methods*. Washington, DC: Resources for the Future.
- Hanely, N., & Spash, C.L. (1993). Cost-Benefit analysis and the environment. *Edward Elgar Publishing*, NO. 205.
- Hwang, j., Bi, X., Morales, N., & Camp, E. V. (2021). The economic value of freshwater fisheries in Florida: An application of the travel cost method for black crappie fishing trips. *Fisheries Research*. 233, 105754.
- Izadi, H., & Barzegar, S., (2011). *Investigating economic valuation methods in analyzing urban environmental issues*. The First Iranian Conference on Urban Economics, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad. [In Persian]

- Lansdell, N., & Gangadharan, L. (2003). Comparing travel cost models and the precision of their consumer surplus estimates: ALBERT park and Maroondah reservoir. *Australian Economic Papers*, 42(4), 399-417.
- Mafi Gholami, D., & Yarali, N.A. (2009). Promenade valuation of international wetland of Choghakhor by using zonal travel cost method. *Journal Of Environmental Studies*, 35(50), 45-54. [In Persian]
- Mafi Gholami, D., Nouri Kamari, A., & Yarali, N. (2011). Economic valuation of natural promenades by using zonal travel cost method (Case study: Dimeh fountain of Chaharmahal and Bakhtiari province). *Human Geography Research*, 43(75), 1-15. [In Persian]
- Mahmoudi, B., & Danekar, A. (2007). Evaluation of leisure demand in natural recreation regions of Iran. *Mosaferan*, 40, 38-48. [In Persian]
- Manafi Mollayosefi, M., & Hayati, B. (2010). Estimating the outdoor recreation value of Maharloo Lake of Shiraz with the use of contingent valuation method. *Journal of Natural Environment (Iranian Journal of Natural Resources)*, 63(3), 291-302. [In Persian]
- Mansoori, M., Badeh Yan, Z., Adeli, K., & Abrari Vajari, K. (2016). Economic valuation of Hassan Gavyar Forest Park using contingent valuation method and individual travel cost. *Iranian Journal of Forest*, 7(4), 507-521. [In Persian]
- Matthew, N, K., Shuib, A., Ramachandran, S., & Mohammad Afandi, S. H. (2019). Economic valuation using travel cost method (TCM) in kilim karst geoforest park, Langkawi, Malaysia. *Tropical forest Science*. 31(1): 78-89.
- Mayor, K., Scott, S., & Tol, R. S. (2007). Comparing the travel cost method and the contingent valuation method – An application of convergent validity theory to the recreational value of Irish forests. *Working Paper*, No. 190.
- Menendez-Carbo, S., Ruano, M.A., & Zambrano-Monserrate, M. A. (2020). The economic value of Malecon 2000 in Guayaquil, Ecuador: An application of the travel cost method. *Tourism Management Perspectives*, 36, 100727.
- Moayedfar, R., Moarefi Mohammadi, A. & Saeed Mahdavi, S. (2016). Estimating the recreational value of Najvan park based on individual travel cost method (ITCM). *Urban Economics*, 2(1), 51-66. [In Persian]
- Montazer Hojat, A.H., Anvari, E., & Bashi, M. (2018). Economic valuation of tourist attractions of Shushtar's ancient waterfalls. *Tourism Management Studies (Tourism Studies)*, 13(42), 21-39. [In Persian]

- Morovat, H., Salem, A.A., & Khadem, M. (2018). Identifying effective factors on foreign tourism demand. *Journal of economic research*, 18(69), 275-306. [In Persian]
- Morsali, H., Mirsanjari Mir, M. & Mohammadyari, F. (2020). Economic valuation recreational of the Pirsalman wetland of Hamedan province using the travel cost method. *Wetland Ecobiology*, 12(3), 87-100. [In Persian]
- Ortaçesme, V., Öscan, B., & Karagüsel, O. (2002). An Estimation of the Recreational Use Value of Kursunlu Waterfall Nature Park by the Individual Travel Cost Method. *Turkish Journal of Agricultural Forestry*, 26(1), 57-62.
- Pajooyan, J., & Falihi, N. (2008). The economic valuation of recreation services of environment resources, case: Anzali wetland. *Journal of economic research*, 8(28), 147-171. [In Persian]
- Pourbalighy, M., & Hejazi, R. (2018). Economic valuation of Qeshm geopark natural resort using cost method of travel. *Geographical journal of Tourism space*, 7(27), 17-34. [In Persian]
- Rokn Aldin Eftekhari, A., & Mahdavi, D. (2006). The solutions of the rural tourism development with SWOT methods (Case study: Lavasan-e-Koochak). *Modarres Human Sciences*, 10(2), 1-30. [In Persian]
- Rolfe, J., & Prayaga, P. (2007). Estimating values for recreational fishing at freshwater dams in Queensland. *The Australian Journal of Agricultural and Resource Economics*, 51(2), 157-174.
- Sahabi, B., Hajian, M., & javaheri, B. (2012). Assessment of factors affecting on the visitors' wtp and evaluating recreational importance of Jajroud area. *Quarterly journal of economical modeling*, 6(17), 111-126. [In Persian]
- Sajadi, J., Moslemi, A, & Samadi, R. (2016). Estimation of economic value of tourism regions (Case of study: Rudbar-Qasran). *Tourism Management Studies (Tourism Studies)*, 11(35), 1-18. [In Persian]
- Seifeddin Asl, A. A., Moosavian, S. F., & Hajinejhad, A. (2020). Economic-recreational evaluation of Chitgar forest park in Tehran using the regional travel cost method. *Shabak*, 6(6), 1-11. [In Persian]
- Shrestha, R. K., Alavalapati, J. R., Stein, T. V., Carter, D. R., & Denny, C. B. (2002). Visitor Preferences and Values for Water-Based Recreation: A Case Study of the Ocala National Forest. *Journal of Agricultural and Applied Economics*, 34(3), 547-559.
- Shrestha, R. K., Stein, T. V., & Clark, J. (2007). Valuing nature-based recreation in public natural reads of the Apalachicola River region, Florida. *Journal of Environmental Management*, 85(4), 977-985.

- Smith, V. K., Desvousges, W. H., & Fisher, A. (1986) A comparison of direct and indirect methods for estimating environmental benefits. *American journal of agriculcher economics*, 68(2), 280-290.
- Twerefou D.K., & Ababio, D. K. A. (2012). An economic valuation of the Kakum national park: An individual travel cost approach. *African Journal of Environmental Science and Technology*, 6(4), 199-207.
- Yachkaschi, A. (1974). *An introduction to national and forest parks in Iran*. Tehran, University of Tehran press. [In Persian]
- Yavari, Gh., & Asadi Bazardeh, L. (2016). Comparison of contingent valuation and travel cost methods for estimating the recreational value of Yazd Mountain Park. *Journal of Economic Development Policy*, 4(4), 91-126. [In Persian]
- Zhang, F., Wang, X. H., Nunes, P. A., & Ma, C. (2015). The recreational value of gold coast beaches, Australia: An application of the travel cost method. *Ecosystem Services*, 11, 106-114.

استناد به این مقاله: مرادی، غلامحسین، اپرا جونفانی، الهام، سلطانی بابوکانی، افسانه، دهقان بنادکوک، فرناز. (۱۴۰۰). برآورد ارزش اقتصادی جاذبه‌های گردشگری با استفاده از روش هزینه سفر (مطالعه موردی: باغ نمیر استان یزد). *مطالعات مدیریت گردشگری*، سال (۵۵)، ۳۰۹-۳۳۹.

Tourism Management Studies of Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.